

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/17-18/82

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 1. ožujka 2017.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Dati: 02-03-2017	
Ku: 021-12/17-01/78	15551
Uradzba: 65-17-01	1

26

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

*U prilogu dostavljam zastupničko pitanje **Ivana Vilibora Sinčića**, zastupnika u Hrvatskom saboru, postavljeno sukladno članku 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora.*

Molim odgovorite na postavljeno zastupničko pitanje, sukladno odredbi članka 142. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno.

PREDSJEDNIK

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Ivan Vilibor Sinčić

U Zagrebu,

REPUBLIKA HRVATSKA
65 – HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 01-03-2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
021-12/17-18/82	65
Uredbeni broj	Pril. Vrij.
6531-17-01	— —

- PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje Andreju Plenkoviću, predsjedniku Vlade Republike Hrvatske

Temeljem čl.140. Poslovnika Hrvatskoga sabora upućujem Andreju Plenkoviću, predsjedniku Vlade Republike Hrvatske, sljedeća zastupnička pitanja:

1. Kojom je to direktivom Europske unije, kojim člankom i kojim stavkom izričito određeno kako Hrvatski sabor nema pravo odbiti godišnje izvješće Hrvatske narodne banke ako smatra da je njezino izvješće neprihvatljivo, već da ga samo ima pravo primiti na znanje kako to danas tumači Hrvatski sabor?
2. Kojom direktivom Europske unije, kojim člankom i kojim stavkom je izričito zabranjeno da guvernera Hrvatske narodne banke ne smije razriješiti dužnosti Hrvatski sabor koji ga je i imenovao?

Obrazloženje:

Poštovani predsjedniče Vlade Republike Hrvatske, obratili su mi se građani i dužnici koji su uznemireni i zbunjeni primjenom određenih direktiva Europske unije na rad Hrvatske narodne banke i zakon o Hrvatskoj narodnoj banci.

Napomena: ne tražim gdje je to uređeno hrvatskim zakonima, nego gdje to traži europska legislativa, kako je gore u pitanjima navedeno.

Zastupnik
Ivan Vilibor Sinčić

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje Ivana Vilibora Sinčića, u vezi s primjenom direktiva Europske unije na rad Hrvatske narodne banke
– odgovor Vlade

Zastupnik u Hrvatskome saboru, Ivan Vilibor Sinčić, postavio je, sukladno s člankom 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), zastupničko pitanje u vezi s primjenom direktiva Europske unije na rad Hrvatske narodne banke.

Na navedeno zastupničko pitanje, Vlada Republike Hrvatske daje sljedeći odgovor:

1. Kojom je to direktivom Europske unije, kojim člankom i kojim stavkom izričito određeno kako Hrvatski sabor nema pravo odbiti godišnje izvješće Hrvatske narodne banke ako smatra da je njezino izvješće neprihvatljivo, već da ga ima samo pravo primiti na znanje kako to danas tumači Hrvatski sabor?

Navedeno nije sadržano u nekoj od direktiva Europske unije nego u primarnom pravu Europske unije i to u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) i Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (u daljnjem tekstu: Statut ESSB-a i ESB-a) koji je sastavni dio UFEU (Protokol br. 4.).

Naime, pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji na Republiku Hrvatsku primjenjuju se odredbe o pravima i obvezama država članica te ovlastima i nadležnostima institucija Europske unije, kako su utvrđene u ugovorima, a kojih je Republika Hrvatska postala stranka, i to Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju te ugovora o izmjeni ili dopuni tih ugovora.

Članak 130. UFEU glasi:

„Pri izvršavanju ovlasti i obavljanju zadaća i dužnosti koje su im dodijeljene Ugovorima i Statutom ESSB-a i ESB-a, ni Europska središnja banka ni nacionalne središnje banke kao niti članovi njihovih tijela nadležnih za odlučivanje ne traže i ne primaju naputke od institucija, tijela, ureda ili agencija Unije, bilo koje vlade država članica ili bilo kojeg

drugog tijela. Institucije, tijela, uredi ili agencije Unije i vlade država članica obvezuju se da će poštovati ovo načelo i da neće nastojati utjecati na članove tijela nadležnih za odlučivanje u Europskoj središnjoj banci ili u nacionalnim središnjim bankama u obavljanju njihovih zadaća.“

Navedeno je propisano i u članku 7. Statuta ESSB-a i ESB-a.

Člankom 131. UFEU propisano je da svaka država članica osigurava da njezino nacionalno zakonodavstvo, uključujući i statut njezine nacionalne središnje banke, bude usklađeno s ugovorima i Statutom ESSB-a i ESB-a.

Iz navedenog proizlazi da nacionalne središnje banke država članica moraju biti neovisne u obavljanju svojih zadaća, odnosno zabranjuje se davanje uputa središnjoj banci, pa bi odbijanje godišnjeg izvješća bilo koje središnje banke od strane parlamenta odnosno države, odnosno odredbe zakona pojedine države kojima bi se omogućilo takvo odbijanje godišnjeg izvješća mogle predstavljati povredu zabrane narušavanja neovisnosti središnje banke.

Navedeno proizlazi i iz Mišljenja Europske središnje banke od 15. lipnja 2016. godine o izmjeni i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (CON/2016/33) gdje se navodi da:

„U skladu s načelom institucionalne neovisnosti iz članka 130. UFEU-a i članka 7. Statuta ESSB-a, nacionalnim središnjim bankama i članovima njihovih tijela nadležnih za odlučivanje zabranjeno je tražiti ili primati upute od institucija, tijela ili agencija Unije, od bilo koje vlade države članice ili od bilo kojeg drugog tijela. Osim toga, vladama država članica zabranjeno je nastojati utjecati na članove tijela nacionalnih središnjih banaka nadležnih za odlučivanje čije odluke mogu utjecati na izvršavanje zadaća nacionalnih središnjih banaka povezanih s ESSB-om. Ako nacionalni propis odražava članak 130. ugovora i članak 7. Statuta, trebao bi odražavati obje zabrane i ne sužavati opseg njihove primjene.

Nadalje, prava trećih osoba da odobravaju, obustavljaju, poništavaju ili odgađaju odluke NSB-a u suprotnosti su s Ugovorom i Statutom u pogledu zadaća povezanih s ESSB-om. Stoga bi nadležnost Hrvatskog sabora da glasuje i donosi odluku o Godišnjem izvješću HNB-a o njegovom poslovanju, Polugodišnjoj informaciji, godišnjim financijskim izvješćima i revizorskom izvješću mogla utjecati na institucionalnu neovisnost HNB-a jer prelazi obvezu transparentnosti i odgovornosti središnje banke prema nacionalnom parlamentu.

Općenito, ESB smatra da je dijalog između nacionalnih središnjih banaka i trećih osoba dobrodošao i da je u skladu s neovisnosti središnje banke pod uvjetom (1) da nema za posljedicu utjecaj na neovisnost članova tijela NSB-a nadležnih za odlučivanje; (2) da se u potpunosti poštuje poseban status guvernera u njihovom svojstvu članova Općeg vijeća ESB-a; i (3) da se poštuju zahtjevi povjerljivosti koji proizlaze iz Statuta ESSB-a. Odluka Hrvatskog sabora o Godišnjem izvješću HNB-a, Polugodišnjoj informaciji, godišnjim financijskim izvješćima ili revizorskom izvješću ne smije imati za posljedicu davanje izravnih ili neizravnih uputa HNB-u, njegovim tijelima nadležnim za odlučivanje ili članovima tih tijela, na primjer u pogledu izmjena Godišnjeg izvješća HNB-a. Nadalje, pravo Sabora da odobri, obustavi, poništi i odgodi odluke HNB-a bilo bi u suprotnosti s institucionalnom neovisnosti HNB-a iz Ugovora i Statuta ESSB-a.“

2. Kojom direktivom Europske unije, kojim člankom i kojim stavkom je izričito zabranjeno da guvernera Hrvatske narodne banke ne smije razriješiti dužnosti Hrvatski sabor koji ga je i imenovao?

Navedeno je također propisano Statutom ESSB-a i ESB-a, i to člankom 14. stavkom 2. koji glasi:

„Statuti nacionalnih središnjih banaka moraju osobito predvidjeti da mandat guvernera nacionalne središnje banke bude najmanje pet godina.

Guverner može biti razriješen dužnosti samo ako više ne ispunjava uvjete koji su potrebni za obavljanje dužnosti ili ako je počinio tešku povredu dužnosti. Protiv odluke donesene u tom smislu, dotični guverner ili Upravno vijeće mogu pokrenuti postupak pred Sudom zbog povrede ovih Ugovora ili bilo kojeg pravnog pravila vezanog za njegovu primjenu. Takav se postupak pokreće u roku od dva mjeseca od objavljivanja odluke ili obavješćivanja tužitelja o njoj ili, ako takva objava ili obavijest izostanu, od dana kad je tužitelj saznao za odluku.“

Ne postoji odredba kojom bi se zabranilo razrješenje dužnosti guvernera, ali su propisani razlozi zbog kojih guverner može biti razriješen čime se također želi zaštititi neovisnost središnje banke (institucionalna neovisnost) i njezina guvernera (osobna neovisnost). Sukladno članku 81. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, br. 75/08 i 54/13) odnosno članku 14. stavku 2. Statuta ESSB-a i ESB-a, ako guverner Hrvatske narodne banke, odnosno član Savjeta Hrvatske narodne banke, više ne ispunjava uvjete koji su potrebni za obavljanje dužnosti, počinio tešku povredu dužnosti ili sam zatraži razrješenje Hrvatski sabor može razriješiti guvernera Hrvatske narodne banke i prije isteka razdoblja na koji je imenovan.

Na navedeno upozorava i Europska središnja banka u već spomenutom Mišljenju Europske središnje banke od 15. lipnja 2016. godine o izmjeni i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (CON/2016/33), u dijelu koji glasi:

„U skladu s načelom neovisnosti središnje banke utvrđenim u članku 130. Ugovora i članku 7. Statuta ESSB-a guverneri i drugi članovi tijela nacionalnih središnjih banaka nadležnih za odlučivanje uključeni u izvršavanje zadaća povezanih s ESSB-om ne smiju biti razriješeni dužnosti iz drugih razloga osim onih navedenih u članku 14. stavku 2. Statuta.“

Eventualno potrebna dodatna obrazloženja u vezi s pitanjem zastupnika, dat će dr. sc. Zdravko Marić, ministar financija.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković